

Światowy Dzień Konkurencji – Skuteczne Zwalczanie Zmów Rynkowych

Konferencja Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
10 grudnia 2019 roku

Dnia 10 grudnia 2019 roku w Centrum Konferencyjnym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKiK) odbyła się konferencja „Skuteczne zwalczanie zmów rynkowych praktyka i wyzwania”. Konferencję otworzył Prezes UOKiK – Marek Niechciał, podkreślając, iż wykrywanie i zwalczanie zmów rynkowych pozostaje niezmiennie w obszarze najważniejszych priorytetów Prezesa UOKiK. Urząd nieustająco dąży do efektywnego eliminowania tych nieprawidłowości, jednakże, co podkreślił Prezes UOKiK, w dużej mierze zależy to od współpracy uczestników rynku oraz dialogu z instytucjami publicznymi. Jednym ze sposobów na zwiększenie skuteczności w tym obszarze jest pozyskiwanie sygnałów od indywidualnych, pojedynczych osób, które chcą zgłosić nieprawidłowości, a przy tym pozostać anonimowymi. Prezes UOKiK w swojej wypowiedzi podkreślił, iż urząd przygotował i wdrożył specjalny system dla sygnalistów dostępny na stronie <https://konkurencja.uokik.gov.pl/sygnalista>, pozwalający na anonimową komunikację z urzędem, przekazywanie dokumentów w formie zdjęć bądź skanów. Z podobnego systemu korzystają urzędy antymonopolowe w Szwecji czy Austrii oraz niemiecki Bundeskartellamt i Komisja Europejska.

Program konferencji został podzielony na dwa panele. W pierwszym panelu zatytułowanym „Jak eliminować z umowy przetargowe” omówiona została problematyka skutecznego zwalczania zmów przetargowych. Prelegentami byli przedstawiciele urzędów antymonopolowych z Czech, przedstawiciele Urzędu Zamówień Publicznych oraz prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa Ochota. Dyskutanci odpowiadali na zadawane przez moderatora panelu pytania dotyczące obszarów, w jakich można zapewnić efekty synergii w działaniach podejmowanych w obszarze prawa ochrony konkurencji, prawa zamówień publicznych oraz prawa karnego. Uczestnicy konferencji udzielali odpowiedzi, bazując na doświadczeniu zawodowym oraz podkreślając, iż dla skutecznego wykrywania zmów przetargowych niezbędna jest współpraca oraz edukacja służąca budowaniu i umacnianiu świadomości wśród uczestników rynku. W obszarze prawa zamówień publicznych synergii zapewnia promowanie współpracy pomiędzy UOKiK a zamawiającymi. Należy zwiększać świadomość wśród zamawiających na temat przesłanek i zakresu zmów przetargowych, a także wskazywać na metody przeciwdziałania takim praktykom czy też sposoby, które prowadzą do wykrywania zmów przetargowych.

Drugi panel obejmował tematykę „Jak skutecznie pozyskiwać dowody naruszeń” prawa. W jego ramach głos zabrali przedstawiciele urzędów antymonopolowych z Izraela, Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej, przedstawiciele UOKiK oraz prokurator Prokuratury Krajowej Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej. Omówiono metody służące pozyskiwaniu dowodów naruszeń prawa konkurencji. W dyskusji skupiono się na procedurze przeszukań, wskazano także na inne środki dochodzeniowo-śledcze stosowane w praktyce organów antymonopolowych zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Prezes UOKiK podczas konferencji ogłosił, iż Urząd

wydał specjalną publikację pt. „Wyjaśnienia dla przedsiębiorców – przeszukania UOKiK” mającą na celu przedstawienie uczestnikom rynku, u których Prezes UOKiK prowadzi przeszukania, podstawy prawnej tych działań wraz ze wskazaniem na uprawnienia Urzędu w trakcie kontroli bądź przeszukania.

Konferencja miała na celu zaprezentowanie rozwiązań w obszarze prawa konkurencji na gruncie przykładów z zagranicznych urzędów antymonopolowych, szczególnie z Izraela. W trakcie konferencji szczególną uwagę poświęcono sygnalistom, wskazując ich jako najważniejsze źródło pozyskiwania informacji w obszarze zmów rynkowych. Zarówno ze strony UOKiK, jak i Urzędu Zamówień Publicznych padła deklaracja wzajemnej współpracy mającej na celu zwalczanie zmów przetargowych.

Kamila Staluszko-Sterna

Aplikant, OIRP Warszawa